

Miðvikan

Hensia Jacobsen: Pápi var ein rættur sjómaður

Pápi Hensiu, Zacharias Zachariassen, var ein rættur sjómaður av tí gamla slagnum. Sum greitt frá í fyrsta partinum mundi hann blaðungur doyð á sjónum. Men her kom hann at balast í nógv ár

Hensia Jacobsen

2. partur

Børnini á myndini av Honnu og Zacharias í fyrsta partinum vóru teirra elstu børn Hensia og Kristian.

Tað var eisini komin villa í abbnar hjá Hensiu. Abbin í faðirætt æt Hanus Zachariassen. Tað var hann, sum gekk burtur á báti í 1905. Abbin í móðurætt var Kristian Olsen.

Eisini varð greitt frá Zakaris, son Julius, abbabeiggja Hensiu, sum doyði blaðungur. Hann var trúlovaður við Katrinu í Tjørnuvík, sum seinni giftist við Olaf Petersen lærara, fyrst í Tjørnuvík, síðani á Argjum. Hjalgrim, sonur teirra, greiðir frá, at so stórt var trúfestið, at tey høvdu alla sína tíð mynd av Zakaris hangandi í stovuni, eisini eftir, at Katrina var deyð.

Hensia: Pápi lat "Irex" fyrri at bjarga húsinum

Pápi var á sjónum stóran part av síni tíð. Eina tíð átti hann "Irex". Hana keypti hann úr Lysekil í Svøríki í 1923. Hon var bygd í Elmshorn í Týsklandi í 1888. Pápi førði hana árin 1924-1926.

Ein av teimum, sum sigldu við pápa var Hans Havid Hansen í

Hósvík, skipari á "Nólsoy", tá ið hon gekk burtur.

Pápi hevði bygt í Streymnesi. Men hetta vóru sera ringar tíðir við heimskreppuni, sum eisini rakti Føroyar meint. Tí kom at standa á hjá mongum. Pápi kom tí í ta støðu, at hann mátti velja í millum at lata húsin ella skipið fara. Tískil seldi hann "Irex" til Absalon Jacobsen á Skála, sum var pápabeiggi Poul Andreas, sum eg seinni giftist við.

Pápi var føddur 23. november 1893. Hann fór til skips í 1911 við "Del-finini" hjá Søren Müller í Havn.

Skipari tá var Sofus Højgaard ættaður úr Rituvík. Hann misti konuna og giftist seinni við Helenu Egholm, jarðarmóðir í Havn. Seinni fór pápi við sluppini "Saltoyra", eisini hjá Müller reiðarinum.

Pápi tók skiparaprógv í 1915 hjá Jens í Dali í Havn. Sama ár var hann 2. bestimaður hjá Kvívíks Tummasi við "Streymoynni" hjá Oyggjafelagnum í Havn, sum tá var eitt stórt reiðarí. Í 1916 var pápi við "Mariu" hjá Tummasi við Kráir í Vági.

Um várið 1917 var pápi við "H.M. Stanley" úr Vági. Tá tóku teir upp manningina av eini jollu av einum enskum trolara, sum ein týskur kavbátur hevði søkt.

Í 1917 og 1918 førði pápi "Bonetu" hjá Niels Jákupi Nielsen, keypmanni í Sandavági. Í 1919 førði hann "Research" úr Sandavági og 1920-1922 "William Stephenson" hjá Marionnu Nielsen í Vestmanna. Hon var vanliga kallað Marianna hjá sýslumanninum. Hon var ein tann fyrsti kvinnuligu reiðari í landinum. Hon kom úr Vágum til Vestmanna at reka reiðari.

Meðan teir á sumri 1920 lógu avhálaðir á Langanesgrunninum sóu teir langt burturi nakað, sum líktist eini boyu. Teir fara í bátin at vita, hvat hetta var. Nakað seinni koma teir sleipandi við hesum lutinum. Tá var hetta ein mina, og pápi bað teir sleppa hesum í stundini.

Tað hevði verið litið av fiski hetta summarið. Fleiri skip høvdu sæð minur og fóru heim. Men "William Stephenson" bleiv liggjandi saman við øðrum skipum, og hesi skip fingi nógvan fisk. Men vandaleyst hevur tað ikki verið, tí "Karen" úr Vági hvarv við mann og mús sama ár, og hildið varð fyri vist, at tað var orsakað av minu.

Aftaná at pápi hevði havt "Irex" var hann við ymiskum skipum. Í 1928 og 1929 førði hann "Eysturoynna" av Strondum. Í 1931 var hann við "Skálanes" hjá Dáva í

Gerðum. Hon var bygd fyri "Ernestinu", sum Dávur hevði mist í 1930 á Suðurlandinum.

Ófrættatíðindi frá "Ananu."

Í 1936 róði pápi út frá "Ananu" í Grønlandi. Hetta er størsta fiskifar, sum føroyingar hava átt, í hvussu er um hugt verður eftir manningartalinum. Skipið var 5.000 tons til stoddar.

Tað vóru ikki færri enn 160 mans við. Hetta var seinna árið "Anana" var í flotanum. Hetta árið gekk nógv verri enn í 1935. Tað viðraði illa. Umframt hetta vóru trupulleikar við donsku myndugleikunum. Komnir heim aftur varð "Anana" seld.

Pápi var á báti saman við Jóhannes Iversen í Kvívík, Joen Jacobsen í Hvalvík og Anton Oluf Vang í Kvívík. Tilsamans vóru 26 bátar, sum avreiddu til "Ananu", har manning umborð fekk fiskin til høldar.

Eitt kvøldið ringja tey av reiðarinum Uvak og siga, at báturin, sum pápi var við, var burturgingin. Um pápi var deyður, nei, tað vistu tey ikki. Mamma fekk ein slíkan hvøkk. Hon var við barn, og tað barnið doyði fimm mánaður gamalt. Hildið var, at barnið fekk mein av skelkinum, sum mamma fekk.

Men mamma ringdi dagin eftir til reiðarii og fekk at vita, at har var eingin mannskaði. Tað sum veruliga hendi, var, at teir mistu trýggjar bátar av dekkinum á Kappaleiðini á ferðini heim, og aðrir bátar fingi skaða. Tað var illveður ímóti. Skipið hevði eina so litla maskinu, at teir kláraðu ikki at andøva, og tóku teir tí skipið undan. Tá fáa teir hendan sjógvin, og panikkur var umborð. Tað mundi vera hetta, sum elvdi til hesi tíðindi, sum skaptu óneyðugt órogv heima.

Tey seinastu árin pápi var á sjónum, var hann bestimaður hjá beiggja mínum, Kristiani. Hetta var við "Sæborg" í Leirvík. Kristian fylti annars 90 ár nú um dagarnar.

Eg kann siga, at eg eri uppvaksin millum sjómenn. Men Hanus, beiggi, fór at læra til málara ungur. Steinbjørn fór so at læra hjá honum, og hann er kendur málari í dag.

Hákun var nógv ár til skips, men hann fór seinni at koyra buss. Sonur hansara, Heðin, kendur frá politikki, hevur tikið við eftir honum. Pápi doyði 30. apríl 1981.

Fyrsta wc í Streymnesi

Sum ung var mamma í Vestmanna, har hon seymaði oljudansar fyri reiðaran Marionnu Nielsen, tað vóru so onnur sum ferniseraðu teir. Hetta var áðrenn oljudansar vóru framleiddir á verksmiðjum.

Tá ið mamma kom aftur til Streymnesar, hevði hon við sær fyrsta wc, sum kom til Streymnesar. Tað varð eisini sett upp heima hjá okkum. Sisternan var av jarni og hekk uppi undir loftinum. Tí sigi eg framvegis at "at sláa niður".

Pápi fór til skips í mars og kom heim aftur í oktober. Hann mátti gera nógv arbeiði, meðan hann var heima. Pápi hevði gjørt ein køst í túninum, og hann skuldi tømast, áðrenn hann fór avstað. Tøðrúgván var lögð so nær veltuna sum gjørligt, og pápi snøggaði hana til. Tá var so mikið lættari hjá okkum heima at seta epli niður. Ein

Johanna og Zakaris

Sigga Sofia og Kristian Olsen, omma og abbi Hensiu í móðurætt